

Pareiškimas

Translations proofread by EDPB Members.

This language version has not yet been proofread.

Pareiškimas Nr. 4/2025 dėl Europos Komisijos rekomendacijos dėl neprivalomų pavyzdinių sutarties sąlygų dėl dalijimosi duomenimis pagal Duomenų aktą projekto (2025 m. gegužės 22 d. redakcija)

Priimta 2025 m. liepos 8 d.

Europos duomenų apsaugos valdyba priėmė šį pareiškimą

Europos Komisija su Europos duomenų apsaugos valdyba (EDAV) pasidalijo neprivalomų pavyzdinių sutarties sąlygų dėl dalijimosi duomenimis ir neprivalomų standartinių sutarčių sąlygų dėl debesijos kompiuterijos sutarčių pagal Duomenų akto 41 straipsnį projektu ir 2025 m. gegužės 27 d. pateikė juos EDAV Atitikties, e. valdžios ir sveikatos (CEH) ekspertų pogrupiui. Atsižvelgdama į glaudų prieigos prie duomenų ir dalijimosi jais pagal Duomenų aktą ir Bendrąjį duomenų apsaugos reglamentą ryšį, kiek tai susiję su asmens duomenimis, EDAV peržiūrėjo pavyzdines sutarties sąlygas dėl dalijimosi duomenimis ir norėtų Komisijai pateikti keletą bendrų pastabų. EDAV tebėra pasirengusi prireikus teikti tolesnes konsultacijas ir pabrėžia, kad šis dokumentas susijęs tik su pavyzdinėmis sutarties sąlygomis dėl dalijimosi duomenimis. Be to, šiame dokumente pateiktos bendros pastabos nedaro poveikio kitoms pastaboms, kurias EDAV gali pateikti ateityje dėl Duomenų akto ir Sąjungos teisės aktų dėl asmens duomenų apsaugos, privatumo ir ryšių konfidencialumo bei galinių įrenginių vientisumo sąveikos.

Kontekstas

EDAV pažymi, kad pavyzdinių sutarties sąlygų dėl dalijimosi duomenimis rengimo procesas prasidėjo 2022 m. 2025 m. gegužės 27 d. Komisija informavo CEH ekspertų pogrupį, kad, atsižvelgiant į Komisijos rekomendacijos pateikimo terminą, būtų gerai grįžtamąją informaciją pateikti greitai. Atsižvelgiant į klausimo sudėtingumą ir ribotą grįžtamosios informacijos pateikimo terminą, EDAV pastabos yra nebaigtinės ir aukšto lygio.

Bendros pastabos

EDAV norėtų atkreipti Komisijos dėmesį į šias bendro pobūdžio pastabas:

- EDAV pažymi, kad, regis, jog pavyzdinės sutarties sąlygos dėl dalijimosi duomenimis buvo parengtos skirtingą statusą turinčioms sutarties šalims, nes naudotojais pagal Duomenų akto¹ taikymo sritį gali būti juridinis arba fizinis asmuo. Jei naudotojas yra fizinis asmuo, jis gali arba negali būti laikomas duomenų subjektu pagal duomenų apsaugos teisės aktus. Be to, net ir tuo atveju, kai naudotojas gali būti laikomas duomenų subjektu pagal duomenų apsaugos teisės aktus, gali būti įtraukiami ir kitų fizinių asmenų asmens duomenys². Kai kuriais atvejais dabartinėje pavyzdinių sutarties sąlygų dėl dalijimosi duomenimis formuluotėje daugiausia dėmesio skiriama juridinių asmenų sąveikai, todėl kyla susirūpinimas, ar buvo visapusiškai atsižvelgta į poveikį fiziniams asmenims. Kitais atvejais asmenys, kuriems taikomos sąlygos, ne visada aiškiai identifikuojami. EDAV rekomenduoja šį aspektą paaiškinti išsamiau, taip pat apsvarstyti, ar gali būti naudinga parengti skirtingas pavyzdines sutarties sąlygas dėl dalijimosi duomenimis atsižvelgiant į tai, ar naudotojas yra duomenų subjektas, ar ne.
- EDAV pažymi, kad tam tikrose sąlygose daromas aiškus skirtumas tarp asmens ir ne asmens duomenų, o kitose sąlygose tokio atskyrimo nėra. Kalbant apie sąlygas, kuriomis toks atskyrimas nedaromas, EDAV rekomenduoja peržiūrėti, ar toks atskyrimas padėtų susitariančiosioms šalims nustatyti taikytiną teisinę sistemą. Pavyzdžiui, EDAV visų pirma atkreipia dėmesį į II ir III prieduose pateiktas kompensacijos sąlygas, kurios dabartinėje redakcijoje suformuluotos labai bendrai ir dėl šių sąlygų gali kilti klausimų, susijusių su jų taikymo sritimi. EDAV primygtinai rekomenduoja Komisijai nustatyti, kad kompensavimo mechanizmai pagal II ir III priedus apimtų tik ne asmens duomenų naudojimą pagal Duomenų akto 4 straipsnio 13 dalį³.
- Būtų geriau, jei pavyzdinės sutarties sąlygos dėl dalijimosi duomenimis būtų aiškesnės ir turėtų suprantamesnę struktūrą. Įtraukus apibrėžčių skirsnį, būtų lengviau suprasti pavyzdines sutarties sąlygas dėl dalijimosi duomenimis, ypač tokias sąvokas kaip vartojimo duomenys. Be to, siekiant užtikrinti teisinį nuoseklumą, rekomenduojama informaciniuose langeliuose pateikti kryžmines nuorodas į atitinkamas Duomenų akto ir Bendrojo duomenų apsaugos reglamento (BDAR) nuostatas.
- EDAV primena, kad pagal Duomenų akto 1 straipsnio 5 dalį Duomenų aktas nedaro poveikio Sąjungos ir nacionalinei teisei dėl asmens duomenų apsaugos, pranešimų privatumo ir konfidencialumo bei galinių įrenginių vientisumo, visų pirma reglamentams (ES) 2016/679 ir (ES) 2018/1725 ir Direktyvai 2002/58/EB. Duomenų akto ir Sąjungos teisės dėl asmens duomenų apsaugos ar privatumo arba pagal tokią Sąjungos teisę priimtų nacionalinės teisės aktų kolizijos atveju atitinkama Sąjungos ar nacionalinė teisė dėl asmens duomenų apsaugos ar privatumo yra viršesnė. Todėl EDAV rekomenduoja tai aiškiau išdėstyti pavyzdinėse sutarties sąlygose dėl

¹ Duomenų akto 2 straipsnio 12 dalis.

² Pavyzdžiui, įtinklinto namų įrangos, kurią naudoja skirtingi šeimos nariai, atveju.

³ Taip pat žr. 2022 m. gegužės 4 d. [EDAV ir EDAPP bendros nuomonės 2/2022 dėl Europos Parlamento ir Tarybos pasiūlymo dėl suderintų sąžiningos prieigos prie duomenų ir jų naudojimo taisyklių \(Duomenų aktas\)](#) 15, 59 ir 63 dalis. Kaip ne kartą nurodė EDAV, – paskutinį kartą 2024 m. balandžio 17 d. priimtoje Nuomonėje 08/2024 dėl galiojančio sutikimo didelių interneto platformų įgyvendinamų sutikimo arba mokėjimo modelių kontekste (santrauka, 130 ir 180 dalys), – asmens duomenys negali būti laikomi preke, kuria galima prekiauti.

dalijimosi duomenimis, paaiškinant, kad konflikto atveju tokie įstatymai turi viršenybę prieš sutarties sąlygas.

- EDAV mano, kad pavyzdinių sutarties sąlygų dėl dalijimosi duomenimis informaciniuose langeliuose turėtų būti aiškiai nurodyta, kad, kiek tai susiję su asmens duomenimis, vien tik pavyzdinių sutarties sąlygų dėl dalijimosi duomenimis laikymasis nebūtinai reiškia, kad laikomasi BDAR. Šalims gali reikėti įgyvendinti papildomas priemones, kad jos visiškai atitiktų duomenų apsaugos reikalavimus. Konkretūs pavyzdžiai, kai, be pavyzdinių sutarties sąlygų dėl dalijimosi duomenimis, gali prireikti papildomų priemonių, yra sąlygos dėl naudotojo teisės susipažinti su gaminio duomenimis ir susijusių paslaugų duomenimis, naudotojo teisės dalytis duomenimis su trečiosiomis šalimis, poreikio, kad duomenų turėtojas ir duomenų gavėjas, tvarkydami naudotojo asmens duomenis, laikytųsi BDAR (pvz., sąlygose negali būti daroma prielaida, kad egzistuoja asmens duomenų tvarkymo teisinis pagrindas, visų pirma sutikimas), arba dėl naudotojo, kuris nėra duomenų subjektas, duomenų naudojimo. Be to, EDAV primena, kad tam tikromis aplinkybėmis BDAR reikalaujama, kad šalys sudarytų sutartį, pavyzdžiui, jei asmens duomenys perduodami trečiajai valstybei arba tarptautinei organizacijai, kaip tinkamos apsaugos priemonės gali būti naudojamos standartinės duomenų apsaugos sąlygos pagal BDAR 46 straipsnio 2 dalies d punktą. Tokios standartinės duomenų apsaugos sąlygos turėtų papildyti pavyzdines sutarties sąlygas dėl dalijimosi duomenimis.
- Pavyzdinėse sutarties sąlygose dėl dalijimosi duomenimis turėtų būti labiau atsižvelgiama į vartotojų pažeidžiamumą ir galios asimetriją, kuri atsiranda skaitmeninėje ekonomikoje. Galiausiai sutartyje numatytos baudos turėtų būti proporcingos ir neturi pažeisti duomenų subjektų teisių.

Europos duomenų apsaugos valdybos vardu

Pirmininkė

(Anu Talus)